

Навуковая канферэнцыя да 100-годдзя «Вянка» Максіма Багдановіча

26 лістапада 2013 года ў Менску адбылася канферэнцыя "Кніга новага жыцця", якая была прысвечана 100-годдзю адзінага прыжыццёвага зборніка вершаў М. Багдановіча "Вянок". Разнастайнасць абраных тэм, якія аб'яднаў багдановічаўскі "Вянок", дазволіла удзельнікам канферэнцыі шырока прадставіць розныя даследаванні і матэрыялы літаратуразнаўчага і мовазнаўчага характару, нанава перачытаць легендарны зборнік, паразважаць на розныя тэмы дзеля агульнай высокай мэты: узбагаціць, памножыць духоўную спадчыну Беларусі, неад'емнай часткай якой з'яўляецца творчасць беларускага класіка Максіма Багдановіча і яго неўміручы "Вянок".

З прывітальнымі словамі выступілі **Алесь Карлюкевіч**, дырэктар РВУ "Выдавецкі дом "Звязда", галоўны рэдактар; **Вячаслаў Рагойша**, загадчык кафедры тэорыі літаратуры БДУ, доктар філалагічных навук, прафесар; **Тацяна Шэляговіч**, дырэктар Літаратурнага музея Максіма Багдановіча.

- Сапраўды, можна здзіўляцца: адкуль у маладога чалавека такія глыбокія думкі? Дзе ён браў тую энергію, якая выходзіла з яго вершаў, якія сёння хвалююць? - гаворыць **Тацяна Шэляговіч**. Максім Багдановіч, магчыма, варты таго, каб пра яго напісалі асобную кнігу "Код Багдановіча", якая б нам усім дапамагла разгадаць таямніцу яго таленту і неверагоднай паэтычнай шчырасці. І калі б кожны прыняў бы гэты код да кіраўніцтва, я думаю, што мы, беларусы, шмат у чым бы дасягнулі вышынёў і нават перасягнулі іншыя народы ў сваім нацыянальным будаўніцтве. Але мы захоўваем памяць пра паэта, папулярызуем яго творчасць дзеля таго, каб больш людзей зразумела, адчула, палюбіла яго паэзію і тым самым ганарылася гэтым чалавекам як сынам Беларусі. Нам шмат у чым дапамагаюць архіўныя зборы. Усё-такі музей ствараўся зусім нядаўна: 30 гадоў - невялікі ўзрост для такой установы. Але ён стварыўся дзякуючы таму, што ў свой час парупіліся супрацоўнікі Інстытута беларускай культуры (у 30-я гады мінулага стагоддзя), калі стваралі архівы матэрыялаў пра Максіма Багдановіча, калі рыхтавалі 3-томнае выданне поўнага збору твораў паэта (на жаль, выйшлі толькі 2 тамы). Але ў архівах і цяпер ёсць матэрыялы, рукапісы Багдановіча, якія б хацелася мець нашаму музею.

Пра ролю паэта Максіма Багдановіча гаварыў **Аляксандр Лукашанец**, першы намеснік дырэктара [Цэнтра даследаванняў культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі](#), прафесар:

- Узгадаем вядомыя словы з санета Багдановіча: "Паміж пяскоў егіпецкай зямлі...". У радках паэта - вялікая любоў і пашана да беларускай культуры і гісторыі, вера ў яго здольнасці і надзея на будучае. Гэтыя радкі былі надзвычай актуальныя ў пачатку XX стагоддзя, калі ішло актыўнае фармаванне нацыянальнай свядомасці беларускага народа. Пафас гэтых радкоў захоўвае сваю актуальнасць і сёння, на пачатку XXI стагоддзя, калі наша краіна будзе сваю незалежнасць, імкнецца дастойна ўвайсці ў сусветную супольнасць, з нацыянальна адметным тварам. Божы дар паэтычнага слова запаліў у душы паэта вялікую любоў да роднага краю, да беларускага слова, да беларускага народа... Плён яго творчай спадчыны зрабіў вялікі ўплыў на беларускі літаратурны працэс XX стагоддзя і прыцягвае ўвагу даследчыкаў на пачатку XXI стагоддзя. Бог даў Максіму Багдановічу незвычайны паэтычны талент, але адмераў

яму вельмі кароткае зямное жыццё. Як горкаўскі Данка аддаў сваё палаючае сэрца, Максім Багдановіч ўсе сілы свайго паэтычнага дару аддаў беларускаму народу.

Аднак на канферэнцыі прагучалі словы і пра значэнне творчасці Багдановіча для іншых народаў. У прыватнасці, прафесар Львоўскага нацыянальнага ўніверсітэта імя І. Франка **Раман Лубкіўскі** даслаў цёплае прывітанне ўдзельнікам канферэнцыі, у якім параўнаў "Вянок" са зборнікамі такога маштабу, як "Кабзар" Тараса Шаўчэнкі", "З вершин и низин" Івана Франко. Паводле слоў прафесара: "Паэтычны маніфест юнага Максіма быў пачуты не толькі ў родным народзе, але яго танальнасць была пачута Украінай. Пачута і агучана, высока адзначана і інтэрпрэтавана. І сёння краса і сіла ўваскрэслага з мёртвых беларускага слова дапамагае майму народу годна выстаяць у барацьбе за месца ў сям'і еўрапейскіх народаў. Мы не самотныя, бо кнігу маем з рук ікара беларускай паэзіі".

На пленарным паседжанні і на секцыях выступіла больш за 40 дакладчыкаў. З дакладам "Адлюстраванне Вільні ў паэзіі М. Багдановіча" выступіў старшыня ТБМ, кандыдат гістарычных навук **Алег Трусаў**. Гэты даклад мы спадзяёмся надрукаваць у адным з наступных нумароў.

Паводле Ларысы Цімошык.